

Samhällsekonomiska effekter av utvecklingsstrategier

Påverkan på ekosystemtjänster

Ulrika Isberg, WSP Analys & Strategi

Fredag 3 juni, 2016

-
- Analys av samhällsekonomiska effekter av olika utvecklingsstrategier för en växande kommun.
 - Hur påverkar olika strategier kommunens beroende av de mest centrala ekosystemtjänsterna?
 - Ett underlag för att ta fram en ny översiktsplan?

Samhällsekonomi?

- Samhällsekonomi
 - Bred ansats – alla för samhället intressanta effekter
 - Kommunalekonomi är en delmängd
- Kommunalekonomi
 - Effekter som påverkar kommunens budget
- Fördelningseffekter – Vem bär kostnader? Vem får nyttan?

Samhällsekonomiska effekter av utvecklingsstrategier?

- Enligt lagstiftning görs miljöbedömningar av planer
- Samhällsekonomiska effekter bedöms ofta för enskilda investeringar
- Samlade analyser av samhällsekonomiska effekter av planer görs inte regelmässigt
- Trend av att ta större grepp i miljöbedömningen?

Förutsättningar för samhällsekonomisk bedömning

- Utvecklingsstrategin pekar ut var vi vill vara vid ett målår
 - Målåret är ofta långt fram i tiden
 - Vilket referensscenario ska användas?
 - Nuläget?
 - Hur ser det ut vid målåret utan antagen strategi?
- Om nyttan är med strategin är uppfyllandet av målen – vad är kostnaderna?
 - Vilka är åtgärderna?
- Metodmässigt finns det schabloner etc olika utvecklade för olika områden
 - Svårt att ta fram ett samlat värde (nytta)

Ekosystemtjänster i utvecklingsstrategier?

2.2 En resilient region

Resiliens är ett systems långsiktiga förmåga att stå emot eller hantera olika störningar och förändringar, återuppbygga viktiga funktioner och vidareutvecklas. Det handlar också om att kunna vända kris till möjlighet. För ett ekosystem, till exempel en skog, kan det handla om återväxt efter stormar, bränder och föroreningar. För ett samhällssystem kan det handla om att hantera naturkatastrofer, större olyckor och ekonomiska eller samhälleliga kriser. Resiliens är ett centralt förhållningssätt i RUFS 2050.

För att bevara och utveckla den regionala grön- och blåstrukturens värden och funktioner krävs framför allt att:

- De gröna kilarna bevaras, utvecklas och tillgängliggörs.
- De svaga sambanden i de gröna kilarna samt tätortsnära natur som har höga natur- och kulturvärden och som inte redan omfattas av skyddsbestämmelser skyddas.
- Tillgängligheten till länets natur- och vattenområden, både fysiskt och socialt, ökas för att skapa jämlika förutsättningar så att alla invånare i regionen kan vistas i naturområdena, samt skapa interkulturella mötesplatser.
- Rekreation och turism anpassas så att inte känsliga natur- och vattenmiljöer belastas.
- Ekosystemtjänster beaktas i all planering av ny bebyggelse och infrastruktur, samt att inventering och kartläggning av ekosystemtjänster görs löpande och att de som är hotade stärks.
- Utsläppen från jordbruk och kommunala reningsverk begränsas.
- Markanvändning och belastning beaktas i aktuella delavrinningsområden vid planering av ny bebyggelse.
- Samarbetet utvecklas inom och mellan kommuner när det gäller planering och förvaltning i länets avrinningsområden.

Ekosystemtjänster i utvecklingsstrategier?

Utveckla Skåne hållbart och resurseffektivt

5

Skånes miljö är hotad. Minskad klimatpåverkan, klimatanpassning och god resurshushållning är viktiga faktorer för att Skåne ska kunna utvecklas hållbart, framförallt vad gäller resande och transporter. Förfogandet över mark och naturresurser är både en förutsättning och en begränsning för att Skåne ska kunna utvecklas. Skåne ska ha ett tydligare kretsloppstänkande avseende bland annat mat, energi och avfall. För att kunna svara upp till framtida krav behöver marktillgången hanteras varsamt och naturresurserna utnyttjas i flera led. Skåne måste bli

energieffektivare och öka andelen förnyelsebar energi genom satsningar på bio-, vind- och solenergi. Vi ska aktivt arbeta för ett klimatneutralt och fossilbränslefritt Skåne 2030 och ett hållbart resande genom bland annat mobility management, cykelvägar, kollektivtrafikutveckling, biogasutbyggnad och innovativa transporter och logistiklösningar. Vi ska stimulera ett klimatanpassat, kollektivtrafiknära, förtätat, blandat och integrerat byggande med balanserad och hållbar markanvändning. Klimatsamverkan Skåne har en central roll i detta arbete.

Ekosystemtjänster i utvecklingsstrategier?

En grönare stad

Stadens grönska och ekosystem motverkar olägenheter som uppstår genom själva livet i staden, som luftföroreningar, upplevelsen av buller och förhöjd temperatur på grund av hårdgjorda ytor. Satsningar på anläggningar med grönska kan på lång sikt sänka samhällets kostnader för till exempel översvämningar (dagvattenhantering – planteringar fördröjer, suger upp och avdunstar regnvatten), stress och ohälsa (reglering av mikroklimat och luftkvalitet).

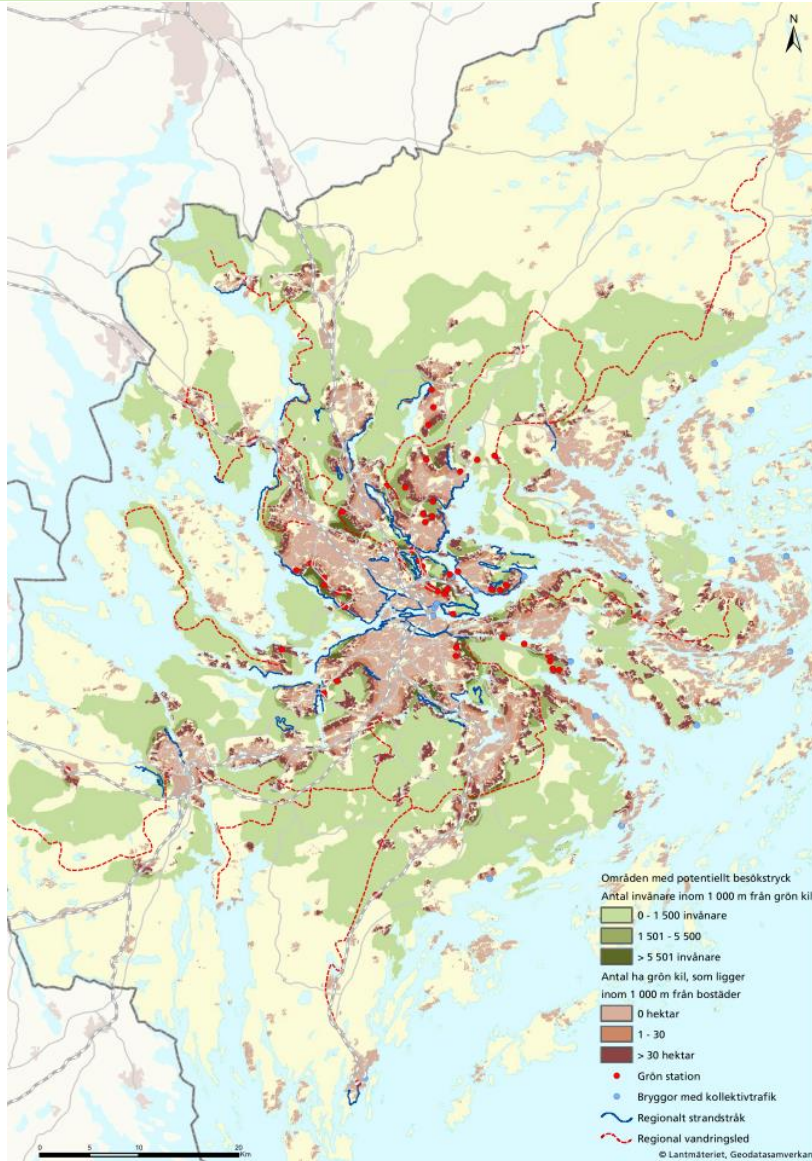
Det finns en tydlig koppling mellan människors hälsa och närhet till grönska och det är därför viktigt att även stora park- och naturområden finns nära. För att kunna erbjuda alla malmöbor goda livsvillkor måste tillgången och tillgängligheten till parker och natur förbättras.

anläggning och användning. För att åstadkomma en grönare stad krävs nytänkande, till exempel för yteffektivitet vid planering, kostnadsfördelning vid anläggning och ansvarsfördelning vid underhåll. Närhet till grönska i gator och parker är värdeskapande och eventuella merkostnader behöver sättas i relation till samhällsekonomiska vinster på lång sikt.

Den goda nyheten

- Ekosystemtjänster – utgår från människan
 - Samhällsekonomi – utgår från människan
1. Hur många påverkas av en förändrad ekosystemtjänst?
 2. Vad är betalningsviljan för att bibehålla tjänsten?
 - Vad är återställningskostnaden om (reglerande) tjänst inte fungerar?
 3. Vad är värdet av den förändrad ekosystemtjänsten

Tätortsnära natur

- Kvantitativt underlag med hjälp av GIS-analys
 - Antal invånare inom 1000m från grön kil
- Ekosystemtjänster
 - Rekreation
 - Klimatreglering
 - Luftkvalité och andra reglerande tjänster
 - Biologisk mångfald

• Hälften av regionens invånare har högst 1000 meter till tätortsnära natur i grön kil
Nuläge: År 2010 – 48 procent

Skiss över närhet till grönyta ur RUFS 2050 - Samrådsförslag

Förstudie inför restaurering av våtmark

Förstudie inför restaurering av våtmark

Förstudie inför restaurering av våtmark

KLIMATREGLERING

på lokal- regional- och global nivå

Det nyskapade mosaiklandskapet ökar områdets

BIOLOGISKA MÅNGFALD

som stärker genpoolen och skyddar hotade arter

NATURPEDAGOGIK

för närliggande skolor och förskolor

Förbättrade möjligheter till NÄRREKREATION

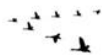
BEVARAT GRÖNSTRÅK

bidrar till ökad biologisk mångfald

Bevarandet av naturen stärker

LUFTKVALITÉN

när växtligheten renar luften

Våtmarken får en förbättrad

FLÖDESUTJÄMNING

ORGANISERAT FRILUFTSLIV

som t.ex. naturvandring, fågelskådning och humlesafari

Variationsrik växlighet ger ökad

POLLINERING

Minskad risk för

EROSION

vid recipienten

Bevarandet av naturen stärker

NATURARVET

& bevarar landskapskaraktären

Våtmarken bidrar till förbättrad

VATTENRENING

OORGANISERAT FRILUFTSLIV

med goda möjligheter till promenader, naturskådning, picknick mm

Bevarandet av våtmark

KULTUR

för framtiden

TACK!

Ulrika Isberg

Ulrika.Isberg@wspgroup.se

010 722 86 29

